

ทัศนคติของคนกะเหรี่ยงที่มีต่อภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทย¹

Karen People's Attitudes towards the Karen and Thai Languages

ศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์

Sirirat Choophan Atthaphonphiphat

*อ.ม. (ภาษาศาสตร์), อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

siriratattthaphonphiphat@gmail.com

Abstract

The purpose of this research is to analyze the attitude of Karen people towards the Karen and the Thai languages. The social factors used in this research are the Karen's residence area and age. The residence areas studied in this research are Amphoe Ban Rai, Changwat Uthai Thani (Ban Choa Wat, Ban Khlong Salao, Ban E-mat) and Amphoe Dan Chang, Changwat Suphan Buri (Ban Khuai). Informants are divided into 3 age groups: the age group 15-25 years, 35-45 years and 55-65 years. The data were collected from 125 Karen

¹ งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการกลุ่มนวัตกรรมวิชาการเชิงบูรณาการ เรื่อง "ภาษากับความมั่นคงของคนในชาติ" โครงการในแผนพัฒนาวิชาการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภายใต้โครงการย่อย "เทคนิคทางภูมิศาสตร์เพื่อการศึกษาพหุลักษณะทางวัฒนธรรมและการพัฒนาการท่องเที่ยว: กรณีศึกษาพื้นที่ต่อเนื่อง อ.ด่านช้าง จ.สุพรรณบุรี และ อ.บ้านไร่ จ.อุทัยธานี" ระยะเวลาดำเนินโครงการ 15 กันยายน 2553 ถึง 14 กันยายน 2556

people by matched guise technique. Statistical method, i.e. percentage, T-test and ANOVA were used. The findings show that Karen people have a very positive attitude towards both Karen and Thai languages equally. The results of social-factor analysis show that the Karen people in Changwat Uthai Thani have a positive attitude towards the Karen language more than the Karen people in Changwat Suphan Buri. T-test analysis shows that the attitudes of the Karen people in the two areas towards the languages are different significantly at 0.05 levels. The result of age analysis shows that positive attitudes towards their own language increase with age. In other words the older they are, the more positive attitudes towards Karen they have. The differences among groups are significant at 0.05 levels; meanwhile, the differences of the three age groups' attitudes towards the Thai language are not insignificant. The oldest, the youngest and the median groups have the most, the second most and the least positive attitudes towards the Thai language respectively. The analysis of 11 attributes reflected by the attitudes of Karen people towards Karen and Thai speakers reveals that all of the informants agree that Karen people are kind, pleasant, honest and diligent whereas Thai people are fashionable, educated and polite.

Keywords: Language Attitude, Matched guise technique, Karen, Thai

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มุ่งวิเคราะห์ทัศนคติของคนกะเหรี่ยงที่มีต่อภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทย โดยผู้วิจัยได้นำตัวแปรทางสังคม อันได้แก่ ถิ่นที่อยู่ และอายุเข้ามาพิจารณาด้วย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยเทคนิคการพรางเสียงคู่ (matched guise technique) กลุ่มตัวอย่างชาวกะเหรี่ยงจำนวน 125 คน สามารถจำแนกตามถิ่นที่อยู่ ได้แก่ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี (หมู่บ้านเจ้าวัด, หมู่บ้านคลองเสลา, หมู่บ้านอิมาด) และ

อำเภอตาบ่ช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี (หมู่บ้านกล้วย) และสามารถจำแนกตามรุ่นอายุ 3 รุ่น ได้แก่ อายุน้อย (15-25 ปี) อายุกลาง (35-45 ปี) และรุ่นอายุมาก (55-65 ปี) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการคำนวณทางสถิติ เพื่อวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย, t-test และ Anova ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดแสดงให้เห็นว่า คนกะเหรี่ยงมีทัศนคติในระดับที่ดีมากต่อทั้งภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยอย่างไม่แตกต่างกัน เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกตามตัวแปรทางสังคม อันได้แก่ ถิ่นที่อยู่และอายุของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าคนกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ในจังหวัดอุทัยธานีมีทัศนคติที่ดีต่อภาษากะเหรี่ยงมากกว่าคนกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทยมากกว่า ความแตกต่างดังกล่าวเป็นความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกตามอายุของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าคนกะเหรี่ยงมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาของตนเองเพิ่มมากขึ้นตามระดับอายุ กล่าวคือ ยิ่งมีอายุมากขึ้นเท่าใดก็ยิ่งมีทัศนคติที่ดีต่อภาษากะเหรี่ยงมากขึ้นเท่านั้น โดยความแตกต่างดังกล่าวเป็นความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ความแตกต่างระหว่างทัศนคติของคนกะเหรี่ยงทั้ง 3 รุ่นอายุที่มีต่อภาษาไทยนั้นเป็นความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติดีต่อภาษาไทยมากที่สุด คือ กลุ่มตัวอย่างรุ่นอายุมาก รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างรุ่นอายุน้อย และน้อยที่สุดคือกลุ่มตัวอย่างรุ่นอายุกลาง เมื่อวิเคราะห์คุณลักษณะทั้งหมด 11 ประการที่สะท้อนจากทัศนคติของคนกะเหรี่ยงต่อผู้พูดภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทย พบว่าคนกะเหรี่ยงเห็นพ้องว่าผู้พูดภาษากะเหรี่ยงเป็นคนมีน้ำใจ น่าคบหา ซื่อสัตย์ และขยัน ในขณะที่ผู้พูดภาษาไทยเป็นคนทันสมัย มีการศึกษา และสุขภาพ

คำสำคัญ: ทัศนคติต่อภาษา, เทคนิคการพรางเสียงคู่, ภาษากะเหรี่ยง, ภาษาไทย

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางภาษามาก นอกเหนือจากภาษาไทยทั้ง 4 ถิ่น อันได้แก่ ภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาไทยถิ่นใต้แล้วนั้น ธีระพันธ์ ล. ทองคำ (2527) ได้กล่าวไว้ว่า ประเทศไทยมีภาษาชนกลุ่มน้อยเป็นจำนวนมากกว่า 80 ภาษา อีกทั้งยังมีงานวิจัยที่เป็นหลักฐานสนับสนุนว่าประเทศไทยเป็นสังคมหลายภาษา เช่น งานวิจัยของสมอลลี (Smalley, 1988) และงานวิจัยของประพนธ์ จันทวิเทศ (2532) เป็นต้น อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2532:107) นิยามความหมายว่า “สังคมหลายภาษา หมายถึง สังคมซึ่งประกอบด้วยคนที่พูดได้หลายภาษา” จากคำนิยามดังกล่าวนี้ จึงปฏิเสธไม่ได้ว่าประเทศไทยเป็นสังคมหลายภาษาอย่างแท้จริง

พื้นที่ต่อเนื่องอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี และอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานีนับได้ว่าเป็นสังคมหลายภาษาสังคมหนึ่งในประเทศไทย นอกเหนือจากคนไทยแล้ว ยังมีชนกลุ่มน้อยที่อาศัยปะปนกันอยู่ เช่น กะเหรี่ยง¹ ขมุ และละว้า เป็นต้น ด้วยพื้นที่ดังกล่าวมีลักษณะเป็นทิวเขาซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์มากจึงทำให้มีชนกลุ่มน้อยอพยพมาตั้งรกราก และนิยมทำมาหาเลี้ยงชีพด้วยการทำไร่ ไม่ว่าจะเป็นไร่ข้าวโพด มันสำปะหลัง สับปะรด และข้าวไร่ เป็นต้น ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นผู้รู้สองภาษาได้แก่ ภาษาแม่ของตนเองและภาษาไทย ภาษาที่พูดกันในพื้นที่ดังกล่าวจึงประกอบด้วยภาษากะเหรี่ยงโป ภาษาขมุ ภาษาละว้า และภาษาไทย โดยภาษาไทยอยู่ในฐานะภาษากลาง (Lingua franca) ที่ใช้สื่อสารระหว่างประชากรต่างกลุ่มชาติพันธุ์กันด้วย

¹ “กะเหรี่ยง” ในงานวิจัยนี้ หมายถึง “กะเหรี่ยงโป” ซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดในพื้นที่ศึกษา

นอกเหนือจากการประกอบอาชีพทำไร่ดั่งกล่าวข้างต้นแล้วนั้น พื้นที่ต่อเนื่อง
อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี และอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ยังมีแหล่ง
ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและเกษตรกรรมอีกหลายแห่ง ซึ่งถ้าหากได้รับการพัฒนา
ประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมสนับสนุนจากภาครัฐรวมถึงภาคเอกชน จะช่วยเพิ่มรายได้
ให้กับประชากรในพื้นที่ได้ไม่น้อย ตัวอย่างของแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าว เช่น พิพิธภัณฑ์
ท้องถิ่นด่านช้าง และวัดพุทไธสน์ แหล่งเก็บรวบรวมโบราณวัตถุซึ่งหาชมได้ยาก
บ้านผาตั้ง แหล่งสาธิตผ้าทอโบราณ วัดถ้ำเขาวง วัดที่มีการก่อสร้างด้วยสถาปัตยกรรม
อังกะม และศูนย์พัฒนาสังคมหน่วยที่ 73 จังหวัดอุทัยธานี ศูนย์เพาะปลูกดอกทิวลิป
และสตอร์เบอรี่ที่มีรสชาติดีไม่แพ้ทางภาคเหนือของประเทศ เป็นต้น ทั้งนี้การพัฒนา
แหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เป็นที่รู้จัก และดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้าไปเยี่ยมเยือน
พื้นที่ดังกล่าว จำเป็นต้องมีการศึกษาและวางแผนอย่างเป็นระบบ โดยต้องไม่ละเลยที่จะ
คำนึงถึงความรู้สึกของประชากรในพื้นที่ด้วยว่าพวกเขา们的ความรู้สึกหรือมีทัศนคติอย่างไร
ต่อการเข้าไปในพื้นที่ของคนนอกชุมชน

งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาทัศนคติของประชากรในพื้นที่ต่อเนื่องอำเภอด่านช้าง
จังหวัดสุพรรณบุรี และอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาทัศนคติ
ของคนกะเหรี่ยงที่มีต่อคนไทย โดยการศึกษาผ่านทางทัศนคติที่มีต่อภาษา ซึ่ง
ราชบัณฑิตยสถาน (2553) นิยามความหมายว่า “ทัศนคติต่อภาษา หมายถึง ความรู้สึก
หรือความคิดเห็นที่ผู้ใช้ภาษามีต่อภาษาใดภาษาหนึ่ง มีทั้งแง่บวกและแง่ลบซึ่งมีผลต่อ
การเรียนรู้และการใช้ภาษา ทัศนคติต่อภาษามีผลกับความเข้าใจชนชาติที่ใช้ภาษานั้นๆ
ด้วย” เช่นเดียวกันกับ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2532) ได้นิยามความหมายว่า “ทัศนคติ
ต่อภาษา หมายถึง ค่านิยมหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับฐานะ ความถูกต้อง และความ
บริสุทธิ์ของภาษาใดภาษาหนึ่ง เช่น เห็นว่าภาษาหนึ่งต่ำต้อยกว่าอีกภาษาหนึ่ง ทัศนคติ
ต่อภาษาเป็นเรื่องของสังคม เพราะตามความเป็นจริง ถ้าพิจารณาจากโครงสร้างหรือ

ลักษณะทางภาษาแล้ว เราไม่อาจกล่าวได้ว่าภาษาหนึ่งสูง หรือไพเราะกว่าอีกภาษาหนึ่ง ทั้งนี้ เพราะทุกภาษาต่างก็มีโครงสร้างและคุณสมบัติในตัวของมันเอง การที่คนคิดว่าภาษาใดสูงหรือต่ำก็เพราะนำภาษาไปผูกกับตัวผู้พูด และในบางครั้งทัศนคติต่อภาษายังรวมทัศนคติต่อผู้พูดภาษานั้นๆ ไว้ด้วย” ทำนองเดียวกันกับโฮมส์ (Holmes, 2008:405) ซึ่งกล่าวว่า “ทัศนคติต่อภาษาสะท้อนให้เห็นทัศนคติต่อผู้ใช้ภาษาและการใช้ภาษาด้วย” ดังนั้น การศึกษาทัศนคติของคนกะเหรี่ยงที่มีต่อภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทย จึงจะทำให้ทราบถึงทัศนคติของคนกะเหรี่ยงที่มีต่อคนในกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกันเองและทัศนคติที่มีต่อคนไทย

โฮล์มส์ (Holmes, 2008:418) กล่าวว่า วิธีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติต่อภาษามีวิธีหลักๆ 3 วิธี ได้แก่ 1) วิธีการสังเกต 2) วิธีการถามอย่างตรงไปตรงมา และ 3) วิธีการเก็บข้อมูลแบบอ้อม วิธีแรกเป็นวิธีที่ผู้วิจัยจะต้องสังเกตเองว่าผู้บอกภาษาได้พูดหรือเขียนถึงภาษานั้นๆ ในแง่ดีหรือไม่อย่างไร วิธีที่สองผู้วิจัยจะใช้คำถามเพื่อประเมินทัศนคติต่อภาษาอย่างตรงไปตรงมา โดยใช้คำถามเช่น “คุณชอบภาษา X ใช่หรือไม่” “คุณคิดว่าภาษา X ไพเราะใช่หรือไม่” เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ไบเออร์บาช (Bierbach, 1988) ได้กล่าวถึงการเก็บข้อมูลทัศนคติต่อภาษาด้วยวิธีการถามแบบตรงไปตรงมาโดยให้ตอบเพียงใช่หรือไม่นั้น อาจทำให้ผู้วิจัยได้รับข้อมูลที่ถูกบิดเบือน ทำนองเดียวกันกับอิมเมอเร่ (Ihemere, 2006) ซึ่งได้กล่าวว่าการเก็บข้อมูลด้วยวิธีที่สองนี้อาจทำให้ผู้วิจัยได้คำตอบแบบส่งๆ อักเฮย์ซีและฟิชแมน (Agheyisi & Fishman, 1970) จึงได้เสนอว่าการเก็บข้อมูลทัศนคติต่อภาษาโดยการให้ตอบแบบสอบถามนั้น ผู้วิจัยควรใช้คำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงทัศนคติต่อภาษาได้อย่างอิสระ ส่วนวิธีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติต่อภาษาวิธีสุดท้ายคือ วิธีการเก็บข้อมูลแบบอ้อม เป็นวิธีการเก็บข้อมูลที่ผู้บอกภาษาไม่รู้ตัวว่ากำลังให้ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติต่อภาษา ทำให้ผู้วิจัยได้ทัศนคติต่อภาษาที่แท้จริงจากผู้บอกภาษา มิลรอยและมิลรอย (Milroy and Milroy,

1985:368) ได้กล่าวถึงการศึกษาทัศนคติต่อภาษาด้วยวิธีการเก็บข้อมูลแบบอ้อมว่าเป็นวิธีการศึกษาที่มีความจำเป็น เนื่องจากคุณค่าที่มีศักดิ์ศรีมักจะถูกแนบติดอยู่กับภาษา แต่มักจะถูกซ่อนไว้ และยากที่จะทราบได้ด้วยการเก็บข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา ทั้งนี้ โฮมส์ (Holmes, 2008:419) และฟาโซลด์ (Fasold, 1984:150) ได้เห็นพ้องกันว่า เทคนิคการเก็บข้อมูลทัศนคติต่อภาษาแบบอ้อมที่ถูกใช้มากที่สุด คือ เทคนิคการพรางเสียงคู่ ซึ่งแลมเบิร์ต และคณะ (Lambert et al, 1960) เป็นผู้ริเริ่มใช้เทคนิคนี้ในการศึกษาทัศนคติของชาวแคนาดาที่มีต่อภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศส อิเฮเมเร่ (Ihemere, 2006) ได้กล่าวถึงเทคนิคการพรางเสียงคู่ว่าเป็นวิธีการศึกษาทัศนคติที่อยู่ภายใต้ทฤษฎีจิตนิยม (Mentalist theory) ซึ่งเป็นทฤษฎีสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทัศนคติ โอบิโอลส์ (Obiols, 2002) กล่าวว่า ทฤษฎีจิตนิยมเป็นทฤษฎีที่มองว่าทัศนคติต่อภาษาเป็นเรื่องภายในจิตใจ ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ตรงๆ และจิตใจอาจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของร่างกาย

งานวิจัยนี้เลือกใช้วิธีการเก็บข้อมูลทัศนคติต่อภาษาโดยใช้เทคนิคการพรางเสียงคู่ ซึ่งเป็นวิธีวัดทัศนคติของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีต่อภาษาหรือผู้พูดโดยทางอ้อมแลมเบิร์ต (Lambert, 1967) กล่าวว่า วิธีการพรางเสียงคู่เป็นวิธีที่ผู้บอกภาษาจะได้ทบทวนความคิดหรือความรู้สึกของตนเอง และมีความเป็นส่วนตัวในระดับที่สูงมากเช่นเดียวกับกับออคเฮยชิ และฟิชแมน (Agheyisi and Fishman, 1970) ซึ่งได้กล่าวถึงเทคนิคการพรางเสียงคู่ว่าเป็นเทคนิคที่มีประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติต่อภาษาได้อย่างลึกซึ้ง วิธีการเก็บข้อมูลทำได้โดยการให้ผู้ฟังซึ่งหมายถึงผู้แสดงทัศนคติฟังเสียงพูด 2 เสียงจากสิ่งบันทึก (clip) ซึ่งเป็นตัวอย่างเสียงพูดในภาษาหรือภาษาย่อยที่แตกต่างกันแต่พูดโดยคนคนเดียวกัน และให้ผู้ฟังประเมินว่าเจ้าของเสียงนั้นๆ น่าจะมีคุณลักษณะต่างๆ เช่น รูปร่างหน้าตา สติปัญญา ความเป็นผู้นำ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ตลอดทั้งมีระดับการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจและ

สังคมอย่างไร โดยให้ผู้ฟังประเมินบุคลิกลักษณะดังกล่าวด้วยมาตรการประเมิน (rating scale) ซึ่งอาจมี 5, 7 หรือ 9 ช่วงคะแนน ทั้งนี้ ผู้ประเมินจะไม่ทราบว่าเป็นเสียงพูดใน 2 ภาษาที่ได้ยินเป็นเสียงพูดของคนคนเดียวกัน วิธีวัดทัศนคติของบุคคลที่มีต่อภาษาโดยการประเมินบุคลิกลักษณะของเจ้าของเสียงพูดดังกล่าวนี้เองหลักการที่ว่า ทัศนคติที่มีต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งย่อมสรุปรวมถึงทัศนคติที่มีต่อภาษาพูดของบุคคลนั้นด้วย

ดังที่กล่าวข้างต้นว่าแลมเบิร์ตและคณะ (Lambert et al, 1960) เป็นผู้ริเริ่มศึกษาทัศนคติต่อภาษาด้วยเทคนิคการพรางเสียงคู่ กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยของแลมเบิร์ตและคณะเป็นกลุ่มผู้พูดภาษาอังกฤษและกลุ่มผู้พูดภาษาฝรั่งเศสที่อาศัยอยู่ในประเทศแคนาดา พวกเขาให้กลุ่มตัวอย่างฟังเสียงพูดภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศสของผู้พูดคนเดียวกัน ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มดังกล่าวมีทัศนคติที่ดีต่อเสียงพูดภาษาอังกฤษมากกว่าเสียงพูดภาษาฝรั่งเศสในทุกคุณลักษณะ ไม่ว่าจะเป็นด้านรูปร่างหน้าตา ความเป็นผู้นำ ความมั่นใจ ความทะเยอทะยาน ความเป็นมิตร ความน่าไว้วางใจ เป็นต้น การเก็บข้อมูลแบบอ้อมเช่นนี้แสดงให้เห็นว่าแม้แต่ผู้พูดภาษาฝรั่งเศสเองก็ยอมรับว่าตนเองมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาของตนเอง ทั้งนี้ อาจเนื่องจากผู้พูดภาษาฝรั่งเศสเป็นกลุ่มประชากรที่มีจำนวนน้อยกว่าในประเทศ พวกเขาจึงได้รับแรงกดดันและอิทธิพลจากสังคมแวดล้อม ทำให้พวกเขาเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษในฐานะที่ต้องอยู่ร่วมกันกับคนส่วนใหญ่ซึ่งเป็นผู้พูดภาษาอังกฤษ และเพื่อประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจด้วย นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของอิเฮเมเร่ (Ihemere, 2006) ซึ่งศึกษาทัศนคติต่อภาษาด้วยเทคนิคการพรางเสียงคู่ อิเฮเมเร่ศึกษาทัศนคติที่มีต่อภาษาพิดจินอังกฤษไนจีเรีย (NPE: Nigerian Pidgin English) และภาษาอิเคเวเร่ (Ikwerre) ของชนกลุ่มน้อยชาวอิเคเวเร่ (Ikwerre) ซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศไนจีเรีย โดยอิเฮเมเร่ให้กลุ่มตัวอย่างชาวอิเคเวเร่ฟังเสียงพูดภาษาพิดจินอังกฤษไนจีเรียและภาษาอิเคเวเร่ของผู้พูดคนเดียวกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าชาวอิเคเวเร่มีทัศนคติที่ดีต่อผู้พูด

ภาษาพิดจันอังกฤษในจีเรียนในด้านของการเป็นคนมีการศึกษา ทันสมัย และมีน้ำใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาของตนเองในด้านของการเป็นคนมีน้ำใจ เป็นมิตร และซื่อสัตย์ ทั้งนี้ อีเอเมเร่สามารถเชื่อมโยงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องทัศนคติต่อภาษากับสถานการณ์การเปลี่ยนภาษาของชาวอิวเคเวเร่ในปัจจุบันได้อีกด้วย งานวิจัยที่ศึกษาทัศนคติต่อภาษาด้วยเทคนิคพรางเสียงคู่ที่ผู้วิจัยจะยกตัวอย่างในบทความนี้เป็นงานวิจัยสุดท้าย คือ งานวิจัยของแคมปอสและคิลลัม (Campos and Killam, 2012) ซึ่งศึกษาทัศนคติของผู้พูดภาษาสเปนที่มีต่อภาษาสเปนที่พูดโดยชาวเวเนซุเอลาในประเทศเวเนซุเอลา พวกเขาศึกษาว่ากลุ่มตัวอย่างชาวเวเนซุเอลามีทัศนคติอย่างไรกับการออกเสียงโดยการละเสียงพยัญชนะท้าย /4/ โดยแคมปอสและคิลลัมให้กลุ่มตัวอย่างฟังเสียงพูดที่ออกเสียงแบบละเสียงพยัญชนะท้าย /4/ และแบบไม่ละเสียงพยัญชนะท้าย /4/ ซึ่งเป็นเสียงพูดของผู้พูดคนเดียวกัน ซึ่งโดยปกติการออกเสียงแบบหลังเป็นการออกเสียงแบบที่ได้รับการยอมรับว่าถูกต้องและมีศักดิ์ศรีมากกว่า ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อการออกเสียงแบบไม่ละเสียงพยัญชนะท้าย /4/ มากกว่า เนื่องจากแสดงออกถึงความเป็นคนฉลาด เป็นผู้เชี่ยวชาญ ใจดี และมีเสน่ห์ เป็นต้น

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทัศนคติด้วยเทคนิคการพรางเสียงคู่ นอกจากงานวิจัยทั้ง 3 งานวิจัยข้างต้นแล้ว งานวิจัยที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น งานวิจัยของลุง (Lung, 1997) เพอร์เนลล์ และคณะ (Pernell et al., 1999) คาแซสโนเวสและแซนคอฟฟ์ (Casesnovos and Sankoff, 2004) เดลเล, กิลส์ และแจนสม่า (Dailey, Giles and Jansma, 2005) และแคมเบลล์-กิบเลอร์ (Campbell-Kibler, 2006) เป็นต้น งานวิจัยเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ทำให้ผู้วิจัยเชื่อมั่นว่าเทคนิคการพรางเสียงคู่มีความน่าเชื่อถือและมีความแม่นยำในระดับสูงในการประเมินทัศนคติต่อภาษา งานวิจัยที่ศึกษาทัศนคติต่อภาษาส่วนใหญ่ได้ข้อสรุปตรงกันว่า ทัศนคติต่อภาษามีอิทธิพลต่อการเลือกและการเปลี่ยนภาษา อีกทั้งยังสามารถสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติที่มีต่อผู้พูดภาษา

นั้นๆ ได้อีกด้วย ผู้วิจัยจึงเลือกใช้เทคนิคการพรางเสียงคู่ในการเก็บข้อมูลงานวิจัยนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ของงานวิจัย คือ เพื่อวิเคราะห์ทัศนคติของคนกะเหรี่ยงที่มีต่อภาษา กะเหรี่ยงและภาษาไทย โดยผู้วิจัยได้นำตัวแปรทางสังคม อันได้แก่ ถิ่นที่อยู่ และอายุ เข้ามาพิจารณาประกอบด้วย เนื่องจากผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าตัวแปรทางสังคมดังกล่าว น่าจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติของคนกะเหรี่ยงในพื้นที่ศึกษาไม่มากนักน้อย นอกจากนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้พูดภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยที่สะท้อนจาก ทัศนคติของคนกะเหรี่ยงด้วย

ตัวแปรทางสังคมประการแรกที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาในงานวิจัยนี้ คือ ถิ่นที่อยู่ งานวิจัยในอดีตที่ศึกษาโดยใช้ตัวแปรถิ่นที่อยู่ เช่น งานวิจัยของโรเมน (Romain, 1984) ทรล็กิลล์ (Trudgill, 1983) ศิริรัตน์ ชูพันธ์ (2547) และรพีพร สิทธิ (2549) ล้วนแล้วแต่ พบว่าถิ่นที่อยู่เป็นตัวแปรทางสังคมที่สำคัญประการหนึ่งที่มีอิทธิพลในด้านภาษา ผู้พูด ที่มีถิ่นที่อยู่ต่างกันย่อมมีพฤติกรรมทางภาษาแตกต่างกันด้วย แม้ว่าพื้นที่ศึกษาใน งานวิจัยนี้จะเป็นพื้นที่ต่อเนื่องกัน แต่ชีวิตความเป็นอยู่ของคนกะเหรี่ยงในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี และอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ ชัด คนกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี มีความเป็นอยู่ที่ดีกว่า บ้านเรือนมีลักษณะทันสมัยไม่แตกต่างจากบ้านเรือนของคนไทยปัจจุบัน ทุกหลังคาเรือน มีไฟฟ้า ประปา มีความสะดวกในการคมนาคมเข้าออกหมู่บ้าน คนกะเหรี่ยงแทบทุกบ้าน มีพาหนะเป็นของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นรถยนต์และ/หรือรถมอเตอร์ไซด์ คนกะเหรี่ยงส่วน หนึ่งพูดภาษาไทยในชีวิตประจำวันมากกว่าภาษากะเหรี่ยง ตรงกันข้ามกับคนกะเหรี่ยง ที่อาศัยอยู่ในอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ซึ่งยังคงดำรงวิถีชีวิตอย่างเรียบง่าย ลักษณะของบ้านเรือนบางหลังยังเป็นไม้ไผ่มาจากตามวิถีของคนกะเหรี่ยงดั้งเดิม บาง บ้านไม่มีไฟฟ้า ประปา ประชากรในชุมชนมีความใกล้ชิดกันมาก ภาษาที่ใช้ใน ชีวิตประจำวันก็ยังคงเป็นภาษากะเหรี่ยง ผู้วิจัยจึงคิดว่าถิ่นที่อยู่ของประชากรชาว

กะเหรี่ยงใน 2 จังหวัดดังกล่าวนี้ น่าจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติทางภาษาของคนกะเหรี่ยงไม่มากนัก

ตัวแปรทางสังคมประการที่สองที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาในงานวิจัยนี้ คือ อายุ ซึ่ง อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2544:27-28) ได้กล่าวว่า “คนที่มีวัยต่างกันย่อมมีพฤติกรรมทางสังคมต่างกัน พฤติกรรมทางภาษาก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่ย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามวัยของผู้พูดด้วย” งานวิจัยในอดีตที่ศึกษาตัวแปรอายุของผู้พูด เช่น งานวิจัยของโรเมน (Romaine, 1984) แชมเบอร์ (Chambers, 2002) และอรุณี อรุณเรือง (2533) เป็นต้น งานวิจัยเหล่านี้ล้วนแล้วแต่พบว่าผู้ที่มีอายุต่างกันมักจะมีพฤติกรรมทางภาษาแตกต่างกัน คนกะเหรี่ยงในพื้นที่ศึกษาแต่ละรุ่นอายุนั้นมีพฤติกรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ คนกะเหรี่ยงรุ่นอายุน้อยส่วนใหญ่จะได้เรียนหนังสือในโรงเรียนที่มีสื่อการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย บางบ้านพ่อแม่ไม่พูดภาษากะเหรี่ยงกับลูก เพื่อฝึกให้ลูกพูดภาษาไทยได้คล่อง เนื่องจากพ่อแม่เห็นความสำคัญของภาษาไทย เด็กกะเหรี่ยงบางคนจึงพูดภาษาไทยได้ดีกว่าภาษากะเหรี่ยง คนกะเหรี่ยงรุ่นอายุกลางส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำไร่ หากเป็นเพศหญิงมักจะทอผ้าอยู่ที่บ้าน และบางคนออกไปทำงานรับจ้างที่โรงงานนอกหมู่บ้าน คนกะเหรี่ยงรุ่นอายุกลางส่วนใหญ่เป็นผู้รู้สองภาษา ส่วนคนกะเหรี่ยงรุ่นอายุมากขึ้น คนที่ยังมีร่างกายแข็งแรงอยู่ก็มักจะประกอบอาชีพทำไร่ ส่วนคนที่ไม่แข็งแรงก็จะรับหน้าที่ดูแลหลานอยู่ที่บ้าน คนกะเหรี่ยงรุ่นอายุมากทุกคนใช้ภาษากะเหรี่ยงในชีวิตประจำวัน และบางคนพูดภาษาไทยไม่ได้ ผู้วิจัยจึงคิดว่าอายุที่ต่างกันของคนกะเหรี่ยงในพื้นที่ศึกษาน่าจะเป็นตัวแปรสำคัญซึ่งมีอิทธิพลต่อทัศนคติทางภาษาไม่มากนัก

ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานของงานวิจัยนี้ดังต่อไปนี้ 1) คนกะเหรี่ยงมีทัศนคติต่อภาษากะเหรี่ยงมากกว่าภาษาไทย 2) คนกะเหรี่ยงที่มีทัศนคติดีต่อภาษากะเหรี่ยงมากกว่าภาษาไทย เป็นคนกะเหรี่ยงที่จังหวัดอุทัยธานี และคนกะเหรี่ยงรุ่นอายุมาก

และ 3) คนกะเหรี่ยงเห็นพ้องว่าผู้พูดภาษากะเหรี่ยงเป็นคนมีน้ำใจและซื่อสัตย์ ในขณะที่ผู้พูดภาษาไทยเป็นคนทันสมัยและมีการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างชาวกะเหรี่ยงซึ่งเป็นผู้แสดงทัศนคติต่อภาษาในงานวิจัยนี้ ด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง¹ จำนวนทั้งสิ้น 125 คน สามารถจำแนกตามถิ่นที่อยู่ ได้แก่ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี (หมู่บ้านเจ้าวัด, หมู่บ้านคลองเสลา, หมู่บ้านอีมาด) และอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี (หมู่บ้านกล้วย) และสามารถจำแนกตามร่นอายุ 3 ร่น ได้แก่ อายุน้อย (15-25 ปี) อายุกลาง (35-45 ปี) และร่นอายุมาก (55-65 ปี) ดังแสดงในตารางที่ 1

กลุ่มตัวอย่าง	อุทัยธานี	สุพรรณบุรี	รวม
อายุน้อย	26	23	49
อายุกลาง	31	17	48
อายุมาก	16	12	28
รวม	73	52	125

งานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้เทคนิคการพรางเสียงคู่เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลทัศนคติต่อภาษา นอกจากการสัมภาษณ์ประวัติส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างในขั้นต้นแล้ว ขั้นตอน

¹ วิธีการสุ่มแบบเจาะจง¹ (Purposive หรือ Judgmental Sampling) คือ การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามความต้องการของผู้วิจัย โดยสามารถกำหนดให้เป็นคุณสมบัติเฉพาะเจาะจงลงไป (ศิริลักษณ์ สุวรรณวงศ์, 2538)

การเก็บข้อมูลที่สำคัญ คือ การให้กลุ่มตัวอย่างฟังเสียงพูด 2 เสียงจากสิ่งบันทึก ซึ่งเป็นเสียงพูดเรื่องเดียวกันใน 2 ภาษา ได้แก่ ภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทย โดยกลุ่มตัวอย่างไม่รู้ว่าเป็นเสียงพูดใน 2 ภาษานั้นเป็นเสียงพูดของคนคนเดียวกัน ผู้วิจัยได้คัดเลือกชาวกะเหรี่ยงผู้รู้สองภาษา ได้แก่ ภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทย เป็นผู้บันทึกเสียงพูดเรื่องเกี่ยวกับวัดถ้ำเขาวง ซึ่งเป็นวัดที่มีสถานปัตยกรรมการก่อสร้างอันสวยงาม เมื่อได้บันทึกเสียงทั้ง 2 ภาษาแล้ว ผู้วิจัยจึงให้กลุ่มตัวอย่างฟังเสียงทั้ง 2 ภาษา ภาษาละ 2 ครั้ง หลังจากกลุ่มตัวอย่างได้ฟังเสียงแต่ละภาษาจบแล้ว ผู้วิจัยจึงให้กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติด้วยการประเมินคุณลักษณะของผู้พูด โดยให้กลุ่มตัวอย่างวงกลมระดับคะแนนตามความคิดเห็นที่มีต่อเสียงพูดที่ได้ยิน¹ ผู้วิจัยใช้มาตรการประเมิน (rating scale) 5 ระดับ เรียงลำดับจาก 1-5 เป็นระดับน้อยที่สุดไปยังระดับมากที่สุด คุณลักษณะที่ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างประเมิน ได้แก่ ความมีน้ำใจ ทนสมัย น่าคบหา ซื่อสัตย์ มีการศึกษา เป็นมิตร ชยัน น่าต้อนรับ สุภาพ รักความก้าวหน้า และน่าเชื่อถือ

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการคำนวณทางสถิติเพื่อวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย, t-test และ Anova ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้เริ่มจากการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดของข้อมูลก่อนจากนั้นจึงวิเคราะห์โดยจำแนกข้อมูลตามถิ่นที่อยู่และอายุของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2545) ในการจำแนกระดับทัศนคติตามค่าเฉลี่ยดังนี้

¹ ผู้ช่วยผู้วิจัยชาวกะเหรี่ยงซึ่งเป็นผู้รู้สองภาษาทำหน้าที่เป็นล่าม และบันทึกระดับคะแนนตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในแบบสำรวจทัศนคติ ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถอ่านภาษาไทยได้และ/หรือเป็นผู้รู้ภาษากะเหรี่ยงภาษาเดียว

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีทัศนคติดีมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีทัศนคติดีมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีทัศนคติดีปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีทัศนคติดีน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีทัศนคติดีน้อยที่สุด

ทัศนคติที่มีต่อภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทย

หากวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดโดยไม่ได้จำแนกตามถิ่นที่อยู่และอายุของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติของคนกะเหรี่ยงที่มีต่อภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทย

ค่าเฉลี่ย		t	Sig.
ภาษากะเหรี่ยง	ภาษาไทย		
4.06	4.05	0.239	0.811

ตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยเฉลี่ย 4.06 และ 4.05 ตามลำดับ ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยของทัศนคติในระดับดีมากทั้งสองภาษา เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ t-test พบว่าความแตกต่างระหว่างทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อกะเหรี่ยงและภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ทัศนคติที่มีต่อภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยจำแนกตามถิ่นที่อยู่ของกลุ่มตัวอย่าง

หากวิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกตามถิ่นที่อยู่ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติของคนกะเหรี่ยงที่มีต่อภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทย จำแนกตามถิ่นที่อยู่

ภาษากะเหรี่ยง				ภาษาไทย			
ค่าเฉลี่ย		t	Sig.	ค่าเฉลี่ย		t	Sig.
อุทัยธานี	สุพรรณบุรี			อุทัยธานี	สุพรรณบุรี		
4.16	3.99	-2.150	0.034	3.92	4.25	-4.636	0.000

ตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในจังหวัดอุทัยธานีและจังหวัดสุพรรณบุรี มีทัศนคติต่อภาษากะเหรี่ยงเฉลี่ย 4.16 และ 3.99 ตามลำดับ และมีทัศนคติต่อภาษาไทยเฉลี่ย 3.92 และ 4.25 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยดังกล่าวทั้งหมดเป็นค่าเฉลี่ยของทัศนคติในระดับดีมาก เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ t-test พบว่าความแตกต่างระหว่างทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ถิ่นที่อยู่ที่มีต่อภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในจังหวัดอุทัยธานีมีทัศนคติดีต่อภาษากะเหรี่ยงมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี ในทางกลับกัน กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรีมีทัศนคติดีต่อภาษาไทยมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในจังหวัดอุทัยธานี

ทัศนคติที่มีต่อภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยจำแนกตามอายุของกลุ่มตัวอย่าง

หากวิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกตามอายุของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติของคนกะเหรี่ยงที่มีต่อภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทย จำแนกตามอายุ

ภาษากะเหรี่ยง				ภาษาไทย					
ค่าเฉลี่ย			F	Sig.	ค่าเฉลี่ย			F	Sig.
อายุ น้อย	อายุ กลาง	อายุ มาก			อายุ น้อย	อายุ กลาง	อายุ มาก		
3.93	4.08	4.27	5.627	0.005	4.05	3.99	4.17	1.615	0.203

ตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างรุ่นอายุน้อย อายุกลาง และอายุมากมีทัศนคติต่อภาษากะเหรี่ยงเฉลี่ย 3.93 4.08 และ 4.27 ตามลำดับ และมีทัศนคติต่อภาษาไทยเฉลี่ย 4.05 3.99 และ 4.25 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยดังกล่าวทั้งหมดเป็นค่าเฉลี่ยของทัศนคติในระดับดีมาก เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ Anova พบว่าความแตกต่างระหว่างทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 รุ่นอายุที่มีต่อภาษากะเหรี่ยงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ ยิ่งกลุ่มตัวอย่างมีอายุมากขึ้นเท่าใดก็ยิ่งมีทัศนคติที่ดีต่อภาษากะเหรี่ยงมากขึ้นเท่านั้น ในขณะที่ความแตกต่างระหว่างทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 รุ่นอายุที่มีต่อภาษาไทยนั้นเป็นความแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ กลุ่มตัวอย่างทุกรุ่นอายุมีทัศนคติดีมากต่อภาษาไทย โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติดีมากต่อภาษาไทยมากที่สุด คือ กลุ่มตัวอย่างรุ่นอายุมาก รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างรุ่นอายุน้อย และน้อยที่สุดคือกลุ่มตัวอย่างรุ่นอายุกลาง

ทัศนคติต่อภาษาสะท้อนให้เห็นทัศนคติต่อผู้พูดภาษา

หากวิเคราะห์คุณลักษณะทั้งหมด 11 ประการที่สะท้อนจากทัศนคติของคนกะเหรี่ยงที่มีต่อผู้พูดภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทย พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อผู้พูดภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติต่อภาษาสะท้อนให้เห็นทัศนคติต่อผู้พูดภาษา

คุณลักษณะ	ค่าเฉลี่ย		t	Sig.
	ภาษากะเหรี่ยง	ภาษาไทย		
มีน้ำใจ	4.39	3.94	6.163	0.000
ทันสมัย	3.88	4.30	-5.402	0.000
น่าคบหา	4.00	3.81	2.863	0.005
ซื่อสัตย์	3.98	3.85	2.235	0.027
มีการศึกษา	3.74	4.44	-8.778	0.000
เป็นมิตร	4.04	3.94	1.735	0.085
ขยัน	4.23	3.83	6.456	0.000
น่าต้อนรับ	4.30	4.23	1.199	0.233
สุขภาพ	3.99	4.12	-2.249	0.026
รักความก้าวหน้า	4.09	4.12	-0.394	0.694
น่าเชื่อถือ	4.04	4.02	0.310	0.757

ตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเห็นพ้องว่าผู้พูดภาษากะเหรี่ยงเป็นคนมีน้ำใจ น่าคบหา ซื่อสัตย์ และขยัน ส่วนผู้พูดภาษาไทยเป็นคนทันสมัย มีการศึกษา และสุขภาพ โดยความแตกต่างกันของทัศนคติที่มีต่อผู้พูดภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยในคุณลักษณะทั้งหมดดังกล่าวนี้ เป็นความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนทัศนคติที่มีต่อผู้พูดภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยในคุณลักษณะ

อื่นๆ ได้แก่ ความเป็นมิตร ความน่าต้อนรับ การรักความก้าวหน้า และความน่าเชื่อถือ นั้นไม่ได้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ทัศนคติต่อภาษาสะท้อนให้เห็นทัศนคติต่อผู้พูดภาษาจำแนกตามถิ่นที่อยู่

เมื่อวิเคราะห์คุณลักษณะทั้งหมด 11 ประการที่สะท้อนจากทัศนคติของคนกะเหรี่ยงต่อผู้พูดภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยโดยจำแนกตามถิ่นที่อยู่ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อผู้พูดภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยดังแสดงในตารางที่ 6 ซึ่งเป็นตารางที่แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในจังหวัดอุทัยธานีและจังหวัดสุพรรณบุรี เห็นพ้องว่าผู้พูดภาษากะเหรี่ยงเป็นคนมีน้ำใจและขยัน ส่วนผู้พูดภาษาไทยเป็นคนทันสมัยและมีการศึกษา ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในจังหวัดอุทัยธานียังมีทัศนคติที่ดีต่อผู้พูดภาษากะเหรี่ยงเพิ่มเติม โดยมีความคิดเห็นว่าผู้พูดภาษากะเหรี่ยงเป็นคนที่น่าคบหา ซื่อสัตย์ และน่าเชื่อถือ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรีมีทัศนคติที่ดีต่อผู้พูดภาษาไทยเพิ่มเติม โดยมีความคิดเห็นว่าผู้พูดภาษาไทยมีความสุภาพและรักความก้าวหน้า โดยความแตกต่างกันของทัศนคติที่มีต่อผู้พูดภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยในคุณลักษณะทั้งหมดดังกล่าวนี้ เป็นความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนทัศนคติที่มีต่อผู้พูดภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยในคุณลักษณะอื่นๆ เช่น ความเป็นมิตร และความน่าต้อนรับนั้น ไม่ได้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ถิ่นที่อยู่

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติต่อภาษาสะท้อนให้เห็นทัศนคติต่อผู้พูดภาษาจำแนกตามถิ่นที่อยู่

คุณสมบัติ	อุทัยธานี				สุพรรณบุรี			
	ค่าเฉลี่ย		t	Sig.	ค่าเฉลี่ย		t	Sig.
	ภาษากะเหรี่ยง	ภาษาไทย			ภาษากะเหรี่ยง	ภาษาไทย		
มีน้ำใจ	4.37	3.81	5.879	0.000	4.41	4.12	2.640	0.011
ทันสมัย	3.75	4.14	-3.902	0.000	4.06	4.52	-3.715	0.001
น่าคบหา	3.89	3.62	3.395	0.001	4.14	4.07	0.688	0.495
ซื่อสัตย์	3.83	3.66	2.336	0.022	4.20	4.12	0.844	0.402
มีการศึกษา	3.79	4.45	-6.132	0.000	3.68	4.43	-6.371	0.000
เป็นมิตร	3.97	3.87	1.204	0.232	4.13	4.03	1.278	0.207
ขยัน	4.13	3.66	5.466	0.000	4.38	4.07	3.493	0.001
น่าต้อนรับ	4.18	4.12	0.790	0.432	4.40	4.38	0.912	0.366
สุขภาพ	3.93	4.01	1.106	0.272	4.07	4.28	-2.090	0.042
รักความก้าวหน้า	4.07	3.95	1.398	0.166	4.12	4.37	-2.147	0.037
น่าเชื่อถือ	3.97	3.79	2.499	0.015	4.13	4.34	-1.793	0.079

ทัศนคติต่อภาษาสะท้อนให้เห็นทัศนคติต่อผู้พูดภาษาจำแนกตามอายุ

เมื่อวิเคราะห์คุณลักษณะทั้งหมด 11 ประการที่สะท้อนจากทัศนคติของคนกะเหรี่ยงต่อผู้พูดภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยโดยจำแนกตามอายุ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อผู้พูดภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยดังแสดงในตารางที่ 7 ซึ่งเป็นตารางที่แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 รุ่นอายุอาศัยเห็นพ้องว่าผู้พูดภาษากะเหรี่ยงเป็นคนมีน้ำใจและขยัน ส่วนผู้พูดภาษาไทยเป็นคนทันสมัยและมีการศึกษา ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างรุ่นอายุน้อยมีทัศนคติที่ดีต่อผู้พูดภาษาไทยเพิ่มเติม โดยมีความคิดเห็นว่าผู้พูดภาษาไทยเป็นคนสุภาพ ส่วนกลุ่มตัวอย่างรุ่นอายุกลางและรุ่นอายุมากมีทัศนคติที่ดีต่อผู้พูดภาษากะเหรี่ยงเพิ่มเติม โดยมีความคิดเห็นว่าผู้พูดภาษากะเหรี่ยงเป็นคนที่น่าคบหา นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างรุ่นอายุกลางยังมีความคิดเห็นว่าผู้พูดภาษากะเหรี่ยงเป็นคนที่ซื่อสัตย์ และเป็นมิตรอีกด้วย โดยความแตกต่างกันของทัศนคติที่มีต่อผู้พูดภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยในคุณลักษณะทั้งหมดดังกล่าวนี้ เป็นความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนทัศนคติที่มีต่อผู้พูดภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยในคุณลักษณะอื่นๆ เช่น ความน่าต้อนรับ การรักความก้าวหน้า และความน่าเชื่อถือ ไม่ได้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 รุ่นอายุ

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติต่อภาษาสะท้อนให้เห็นทัศนคติต่อผู้พูดภาษาจำแนกตามอายุ

คุณสมบัติ	อายุน้อย				อายุกลาง				อายุมาก			
	ค่าเฉลี่ย		t	Sig.	ค่าเฉลี่ย		t	Sig.	ค่าเฉลี่ย		t	Sig.
	ภาษากะเหรี่ยง	ภาษาไทย			ภาษากะเหรี่ยง	ภาษาไทย			ภาษา กะเหรี่ยง	ภาษาไทย		
มีหัวใจ	4.39	3.91	3.590	0.001	4.25	3.89	4.040	0.000	4.62	4.07	3.289	0.002
ทันสมัย	3.66	4.14	-3.081	0.003	4.01	4.36	-3.400	0.001	4.04	4.46	-3.422	0.002
น่าคบหา	3.78	3.84	-0.553	0.583	4.08	3.76	3.748	0.000	4.23	3.84	2.686	0.012
ซื่อสัตย์	3.95	3.98	-0.293	0.771	3.90	3.65	3.502	0.001	4.20	3.98	1.536	0.136
มีการศึกษา	3.26	4.35	-7.908	0.000	3.91	4.43	-4.901	0.000	4.32	4.62	-2.258	0.032
เป็นมิตร	3.87	3.92	-0.545	0.588	4.15	3.92	2.567	0.013	4.14	4.00	1.188	0.245
ขยัน	4.29	3.93	3.111	0.003	4.09	3.67	4.921	0.000	4.38	3.95	3.497	0.002
น่าต้อนรับ	4.24	4.23	0.093	0.926	4.29	4.14	1.677	0.100	4.43	4.39	0.359	0.722
สุขภาพ	3.82	4.16	-2.947	0.005	3.97	3.99	-0.252	0.203	4.32	4.29	0.441	0.663
รักความก้าวหน้า	4.00	4.13	-0.897	0.374	4.15	4.17	-0.237	0.814	4.16	4.02	1.395	0.174
น่าเชื่อถือ	3.94	4.00	-0.518	0.607	4.05	3.91	1.569	0.123	4.18	4.23	-0.441	0.663

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดแสดงให้เห็นภาพรวมว่า คนกะเหรี่ยงมีทัศนคติที่ดีมากต่อทั้งภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยอย่างไม่แตกต่างกัน แม้ว่าหากพิจารณาจากค่าเฉลี่ยแล้วจะพบว่าคนกะเหรี่ยงมีทัศนคติที่ดีต่อภาษากะเหรี่ยงมากกว่าภาษาไทย (4.06 และ 4.05 ตามลำดับ) แต่ค่าเฉลี่ยดังกล่าวเป็นค่าเฉลี่ยซึ่งมีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงต้องสรุปว่าคนกะเหรี่ยงมีทัศนคติที่ดีมากต่อทั้งภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวไม่เป็นที่ไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกตามตัวแปรทางสังคม อันได้แก่ ถิ่นที่อยู่และอายุของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าคนกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ในจังหวัดอุทัยธานีมีทัศนคติที่ดีต่อภาษากะเหรี่ยงมากกว่าคนกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทยมากกว่า และเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกตามอายุของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าคนกะเหรี่ยงมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาของตนเองเพิ่มมากขึ้นตามระดับอายุ กล่าวคือ ยิ่งมีอายุมากขึ้นเท่าใดก็ยิ่งมีทัศนคติที่ดีต่อภาษากะเหรี่ยงมากขึ้นเท่านั้น โดยความแตกต่างดังกล่าวเป็นความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกตามตัวแปรทางสังคมจึงเป็นที่ไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่างทัศนคติของคนกะเหรี่ยงทั้ง 3 รุ่นอายุที่มีต่อภาษาไทย จึงพบว่าความแตกต่างดังกล่าวเป็นความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ คนกะเหรี่ยงทั้ง 3 รุ่นอายุมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทยไม่แตกต่างกัน

เมื่อวิเคราะห์คุณลักษณะทั้งหมด 11 ประการที่สะท้อนจากทัศนคติของคนกะเหรี่ยงต่อผู้พูดภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทย พบว่าคนกะเหรี่ยงเห็นพ้องว่าผู้พูดภาษากะเหรี่ยงเป็นคนมีน้ำใจ น่าคบหา ซื่อสัตย์ และขยัน ในขณะที่ผู้พูดภาษาไทยเป็นคนทันสมัย มีการศึกษา และสุขภาพ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนี้จึงเป็นที่ไปตามสมมติฐานการ

วิจัยข้อที่ 3 บางส่วน เนื่องจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบเพิ่มเติมว่า นอกจากคนกะเหรี่ยง จะเห็นพ้องว่าผู้พูดภาษากะเหรี่ยงเป็นคนมีน้ำใจและซื่อสัตย์แล้ว คนกะเหรี่ยงยังเป็นคนที่ น่าคบหาและขยัน ในขณะที่ผู้พูดภาษาไทยนั้นนอกจากจะเป็นคนทันสมัยและมีการศึกษา แล้ว ยังเป็นคนสุภาพอีกด้วย อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าการศึกษาค้นคว้าต่อ ภาษาของคนกะเหรี่ยงถิ่นอื่นเพื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยนี้เป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาควบคู่ไปกับตัวแปรทางสังคมเช่นเดียวกันกับงานวิจัยนี้ ได้แก่ ถิ่นที่อยู่และอายุของผู้พูด รวมไปถึงตัวแปรทางสังคมอื่นๆ เช่น ภาวะสองภาษา ความใกล้ชิดชุมชน และระดับการศึกษาของผู้พูด เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยนี้พบว่าคนกะเหรี่ยงมีทัศนคติที่ดีมากต่อ ทั้งภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยอย่างไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้ไม่ได้เป็นไปตาม สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยตั้งสมมติฐานการวิจัยข้อนี้ไว้ว่า คนกะเหรี่ยงมีทัศนคติ ดีต่อภาษากะเหรี่ยงมากกว่าภาษาไทย เนื่องจากงานวิจัยในอดีตที่ศึกษาทัศนคติต่อ ภาษา เช่น งานวิจัยของยูทากะ โทมิโอะกะ (2552) ซึ่งศึกษาทัศนคติต่อภาษาไทยถิ่น อีสาน งานวิจัยของตวน (Duan, 2004) ศึกษาทัศนคติต่อภาษาไป งานวิจัยของชิงเซีย และปี้หง (Qingxia and Bihong, 1994) ศึกษาทัศนคติต่อภาษามูลัม งานวิจัยของ ชิงเซียและเว่ยตง (Qingxia and Weidong, 1994) ศึกษาทัศนคติต่อภาษาปุมิ และ งานวิจัยของสุพัตรา จิรนนทนาภรณ์ อรทัย ชินอัศวพงศ์ และอัญชลี สิงห์น้อย (2551) ซึ่งศึกษาทัศนคติต่อภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ไท ได้แก่ ภาษาไทครั้ง ภาษาไทพวน ภาษาไทโซ่ง และภาษาลาวแก้ว เป็นต้น งานวิจัยดังกล่าวข้างต้นล้วนแล้วแต่พบว่า ผู้พูดมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาแม่ของตนเอง อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการมี

ทัศนคติที่ดีมากต่อภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยอย่างไม่แตกต่างกันของคนกะเหรี่ยงในพื้นที่ศึกษา^{นี้} เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวางแผนการจัดการพัฒนาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและเกษตรกรรมในบริเวณพื้นที่ศึกษาได้ กล่าวคือ เมื่อเราเห็นว่าทัศนคติต่อภาษาสะท้อนให้เห็นทัศนคติที่มีต่อผู้พูดภาษา ดังนั้น การที่คนกะเหรี่ยงมีทัศนคติที่ดีมากต่อผู้พูดภาษาไทยจึงแสดงให้เห็นถึงความเป็นไปได้ที่คนไทยในภาครัฐและภาคเอกชนจะเข้าไปจัดการส่งเสริมและสนับสนุน รวมถึงการประชาสัมพันธ์ให้แหล่งท่องเที่ยวในบริเวณพื้นที่ศึกษาได้เป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยว เพื่อทำให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับคนกะเหรี่ยงในพื้นที่ศึกษาต่อไป

นอกจากการศึกษาภาษาของชนกลุ่มน้อยจะมีประโยชน์ในด้านวิชาการแล้ว ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (2529) ได้กล่าวไว้ว่าการศึกษาภาษาของชนกลุ่มน้อยยังมีประโยชน์ต่อประเทศชาติในด้านอื่นๆ ด้วย ทั้งนี้เพราะภาษามีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับความมั่นคงของชาติและการพัฒนาชนบท การศึกษาทัศนคติของชนกลุ่มน้อยชาวกะเหรี่ยงในงานวิจัยนี้ ทำให้เราทราบว่าคนกะเหรี่ยงมีความคิดและมีความรู้สึกอย่างไรต่อคนไทย ทำให้เราเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้ผลการวิจัยเพื่อหาวิธีทำให้เกิดความปรองดอง และการอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุขระหว่างชนกลุ่มน้อยและชนกลุ่มใหญ่ ทำให้เกิดความรัก ความสามัคคีกลมเกลียว และเกิดประโยชน์อันจะนำมาซึ่งความมั่นคงของคนในชาติได้

2. งานวิจัยในอดีต เช่นงานวิจัยของอิเฮเมเร่ (Ihemere (2006) ลุง (Lung, 1997) เพอร์เนลล์ และคณะ (Pernell et al., 1999) คาแซสโนเวส และแซนคอฟฟ์ Casesnoves and Sankoff (2004) เดลเล, กิลส์ และแจนสม่า (Dailey, Giles and Jansma, 2005) และแคมเบลล์-กิบเลอร์ (Campbell-Kibler, 2006) เป็นต้น ยืนยันว่าทัศนคติของผู้พูดที่มีต่อภาษามีอิทธิพลต่อการเลือกและการเปลี่ยนภาษา กล่าวคือ หากผู้พูดมีทัศนคติที่ดีหรือทัศนคติบวกต่อภาษาแม่ของตนเองมาก จะมีความเป็นไปได้

น้อยที่ผู้พูดจะเลือกใช้ภาษาอื่นหรือเปลี่ยนภาษาเป็นอื่นนอกจากภาษาแม่ของตนเอง ในทางกลับกันหากผู้พูดมีทัศนคติไม่ดีหรือทัศนคติลบต่อภาษาแม่ของตนเองมาก จะมีความเป็นไปได้มากที่ผู้พูดจะเลือกใช้ภาษาอื่นหรือเปลี่ยนภาษาเป็นอื่นนอกจากภาษาแม่ของตนเอง การศึกษาทัศนคติต่อภาษาจึงมีความสำคัญในการทำให้เห็นแนวโน้มของการเลือกหรือการเปลี่ยนภาษาของผู้พูดภาษาต่างๆ ได้ ผลงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าคุณกะเหรี่ยงในพื้นที่ศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีมากต่อทั้งภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทยอย่างไม่แตกต่างกัน จึงยังไม่เห็นแนวโน้มที่คนกะเหรี่ยงจะเปลี่ยนภาษาจากภาษาแม่ของตนเองมาเป็นภาษาไทย หากแต่เป็นการนำไปสู่ภาวะความเป็นผู้พูดสองภาษา (bilingual) ของคนกะเหรี่ยง

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามตัวแปรทางสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตซึ่งพบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในถิ่นที่อยู่ต่างกัน และมีรุ่นอายุต่างกันนั้น ล้วนแล้วแต่มีพฤติกรรมทางภาษาแตกต่างกันด้วย ในส่วนของตัวแปรถิ่นที่อยู่นั้น ผลงานวิจัยของโรเมน (Romain, 1984) ทรัลกลิลล์ (Trudgill, 1983) ศิริรัตน์ ชูพันธ์ (2547) และรพีพร สิทธิ (2549) เป็นต้น ล้วนแล้วแต่ยืนยันว่าถิ่นที่อยู่เป็นตัวแปรทางสังคมที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษา ผู้พูดที่มีถิ่นที่อยู่ต่างกันย่อมมีพฤติกรรมทางภาษาแตกต่างกันด้วย ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยตนเองจึงทำให้เห็นว่า คนกะเหรี่ยงในพื้นที่ต่อเนื่องอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี และอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด คนกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรีนั้นมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่คล้ายคลึงกับคนไทย ไม่ว่าจะเป็นลักษณะบ้านเรือน การแต่งกาย รวมไปถึงอาหารการกิน เครื่องอุปโภคบริโภคและสาธารณูปโภคครบครัน มีความสะดวกในการคมนาคม และได้มีโอกาสสัมผัสใกล้ชิดกับคนไทยมากกว่าคนกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ในอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี จึงน่าจะเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้คนกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรีมี

ทัศนคติที่ดีต่อคนไทยมากกว่าคนกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ในอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ซึ่งเห็นได้ชัดว่าคนกะเหรี่ยงในอำเภอนี้ส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยยอมรับและไม่ค่อยปรับตัวตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรมแบบคนไทย บางครอบครัวยังอาศัยอยู่ในบ้านไม้ไผ่หลังคามุงจาก ลักษณะการแต่งกายและอาหารการกินยังคงไว้ตามวิถีชีวิตของคนกะเหรี่ยงดั้งเดิม สิ่งเหล่านี้ช่วยยืนยันได้ว่าทัศนคติต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งย่อมสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติที่มีต่อภาษาพูดของบุคคลนั้นด้วย

ในส่วนของตัวแปรอายุ ผลงานวิจัยของโรเมน (Romaine, 1984) แคมเบอร์ (Chambers, 2002) และอรุณี อรุณเรือง (2533) เป็นต้น ล้วนแล้วแต่ยืนยันว่าผู้ที่มีอายุต่างกันมักจะมีพฤติกรรมทางภาษาแตกต่างกัน และสามารถทำนายแนวโน้มของการใช้ภาษาในอนาคตได้จากพฤติกรรมทางภาษาของผู้พูดในปัจจุบัน โดยเฉพาะภาษาของผู้พูดรุ่นอายุน้อยซึ่งเปรียบเสมือนภาษาของอนาคต คนกะเหรี่ยงรุ่นอายุน้อยในงานวิจัยนี้ส่วนใหญ่มีโอกาสได้เรียนหนังสือที่มีสื่อการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย ได้ดูโทรทัศน์ภาษาไทย และคนกะเหรี่ยงรุ่นอายุน้อยส่วนใหญ่ในงานวิจัยนี้ถูกพ่อแม่ปลูกฝังว่าภาษาไทยเป็นภาษาที่ดีกว่าภาษาแม่ของตน จึงจำเป็นต้องเรียนรู้และพูดภาษาไทยให้ได้เพื่อไม่ให้เสียเปรียบใครในอนาคต แม้ว่าผลการวิจัยนี้จะพบว่าคนกะเหรี่ยงรุ่นอายุน้อยจะมีทัศนคติที่ดีต่อภาษากะเหรี่ยงน้อยกว่าคนกะเหรี่ยงรุ่นอายุกลางและรุ่นอายุมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ก็ไม่ได้แสดงให้เห็นแนวโน้มของการเปลี่ยนภาษาในอนาคตอันใกล้แต่อย่างใด เนื่องจากคนกะเหรี่ยงรุ่นอายุน้อยยังคงมีทัศนคติที่ดีมากต่อภาษากะเหรี่ยงเช่นเดียวกับคนกะเหรี่ยงรุ่นอายุกลางและรุ่นอายุมาก

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. ชีระพันธ์ เหลืองทองคำ หัวหน้าโครงการกลุ่มนวัตกรรมวิชาการเชิงบูรณาการ เรื่อง "ภาษากับความมั่นคงของคนในชาติ" โครงการในแผนพัฒนามหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริวิไล ชีระโรจนารัตน์ หัวหน้าโครงการย่อย เรื่อง "เทคนิคทางภูมิศาสตร์เพื่อการศึกษาพหุลักษณะทางวัฒนธรรมและการพัฒนาการท่องเที่ยว:กรณีศึกษาพื้นที่ต่อเนื่อง อ.ด่านช้าง จ.สุพรรณบุรี และอ.บ้านไร่ จ.อุทัยธานี" ทั้งสองท่านได้กรุณาให้โอกาสผู้วิจัยได้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการนี้ อีกทั้งยังให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยจนกระทั่งงานวิจัยสำเร็จลงอย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ Mr.Geoffrey Woodford และภรรยาซึ่งได้กรุณาอำนวยความสะดวกให้กับผู้วิจัยในระหว่างการเก็บข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยขอขอบคุณสำหรับน้ำใจและมีมิตรภาพอันดีของผู้ช่วยวิจัยชาวกะเหรี่ยงและกลุ่มตัวอย่างชาวกะเหรี่ยงทุกคนที่ได้ให้ความร่วมมือกับผู้วิจัยเป็นอย่างดีด้วยความเต็มใจ สุดท้ายผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์กิติติกุล ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ผู้เป็นแรงบันดาลใจในการทำวิจัยด้านภาษาศาสตร์สังคม และเป็นครูผู้สอนให้ผู้วิจัยรู้จักการเก็บข้อมูลทัศนคติต่อภาษาด้วยเทคนิคการพรางเสียงคู่

รายการอ้างอิง

ชีระพันธ์ ล. ทองคำ. (2527). บรรณานุกรมภาษาชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย.

กรุงเทพฯ: ฝายวิจัยคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชีระพันธ์ ล. ทองคำ. (2529). วิจัยภาคสนามทางภาษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ยูทาเกะ โทมิโอกะ. (2552). ทศนคติต่อภาษาและการเลือกภาษาของคนไทยอีสานที่มีอายุต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ประพนธ์ จุณีเทศ. (2532). ภาวะหลายภาษาในบ้านหนองอาร์และบ้านลาวเดิม ตำบลดินแดง อำเภอเมืองไพร จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รพีพร สิทธิ. (2549). การแปรของคำศัพท์และวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นโคราช ตามรุ่นอายุและความสะดวกของคมนาคม. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2553). พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ:ราชบัณฑิตยสถาน.

ศิริรัตน์ ชูพันธ์. (2547). การแปรของคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นเกาะสมุยตามถิ่นที่อยู่และอายุของผู้พูด. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริลักษณ์ สุวรรณวงศ์. (2538). ทฤษฎีและเทคนิคการสุ่มตัวอย่าง. กรุงเทพฯ:โอเดียนสโตร์.

สุพัตรา จิรนนทนาภรณ์, อรทัย ชินอัครพงศ์ และอัญชลี สิงห์น้อย. (2551). ทศนคติทางภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ไทที่มีต่อภาษาของตนเอง. วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม, หน้า 1-24.

- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2532). คำจำกัดความศัพท์ในภาษาศาสตร์สังคม.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2544). ภาษาศาสตร์สังคม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- อรุณี อรุณเรือง. (2533). การแปรของวรรณยุกต์โทในภาษาไทยกรุงเทพฯ ตาม
ระดับอายุผู้พูด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Agheysi, R. N. and Fishman, J. A. (1970). Language attitude studies: A brief
survey of methodological approaches. **Anthropological Linguistics** 12,
pp. 137-157.
- Bierbach, Ch. (1988). Les actituds lingüístiques. **Sociolingüística I llengua
catalane**. Barcelona: Empuries, pp. 155-183.
- Campbell-Kebler, Kathryn. (2006). **Listener Perceptions of Sociolinguistic
Variables: The Case of (ING)**. Diss. Standford U.
- Campos, Manuel D. and Jason Killam. (2012). Assessing language attitudes
through a matched-guise experiment: The case of consonantal deletion in
Venezuelan Spanish. **Hispania, Volume 95 Number 1**, pp. 83-102.
- Casesnoves, Ferrer R. and David Sankoff. (2004). The Valencian Revival: Why
Usage Lags behind Competence. **Language in Society** 33, pp. 1-31.

Chambers, J.K. (2002). Patterns of Variation including Change. **The Handbook of Language Variation and Change**. Edited by J.K. Chambers, Peter Trudgill, and Natalie Schilling-Esters. Oxford:Blackwell.

Dailey, Rene M., Howard Giles and Laura L. Jansma. (2005). Language attitudes in an Anglo-Hispanic context: the role of the linguistic landscape. **Language & Communication 25**, pp. 27-38.

Duan, Lei. (2004). **A sociolinguistic study of language use and language attitudes among the Bai people in Jianchuan country, China**. Master of Arts in Linguistics Payap University.

Fasold, Ralph. (1984). **The Sociolinguistics of Society**. Oxford: Blackwell.

Holmes, Janet. (2008). **An Introduction to Sociolinguistics**. London:Pearson Education Ltd.

Ihemere, Kelechukwu U. (2006). An Integrated Approach to the Study of Language Attitudes and Change in Nigeria: The Case of the Ikwerre of Port Harcourt City. Selected Proceedings of the 36th Annual Conference on African Linguistics, ed. Olaoba F. Arasanyin and Michael A. Pemberton, 194-207. **Somerville, MA:Cascadilla Proceedings Project**.

Lambert, W.E., Hodron, R. C., Gardner, R. C. and Fillenbaum, S. (1960). Evaluational reactions to spoken languages. **Journal of Abnormal and Social Psychology 66**, pp. 44-51.

Lambert, W.E. (1967). A social psychology of bilingualism. **Journal of Social Issues** **23**, pp. 91-109.

Lung, R. (1997). Language attitudes and sex-based differences in Hong Kong. **Linguisticshe Berichte** **171**, pp. 396-414.

Milroy, James and Leslie Milroy. (1985). **Authority in language**.
London: Routledge.

Obiols, Marina S. (2002). The matched guise technique: a critical approximation to a classic test for formal measurement of language attitudes. **Noves SL. Revista de Sociolinguística**.

Pernell, Thomas, William Isardi and John Baugh. (1999). Perceptual and phonetic experiments n American English Dialect Identification. **Journal of Language and Social Psychology** **18.1**, pp. 10-30.

Qingxia, Dai and Chen Weidong. (1994). **Language attitude of the Pumi. Language and ethnicity**, ed. By Dai Qingxia, 95-102. Beijing: Central University for Nationalities Press.

Qingxia, Dai and Zhang Bihong (1994) **Language attitude of the Mulam nationality. Language and ethnicity**, ed. By Dai Qingxia, 88-94. Beijing: Central University for Nationalities Press.

Romaine, Suzanne. (1984). **The Language of Children and Adolescents.**

Oxford:Blackwell.

Smalley, William A. (1988). Multilingualism in the Northern Khmer Population of

Thailand. **Language Sciences Volume 10, Issue 2**, pp. 395-408.

Trudgill, Peter. (1983). **Sociolinguistics:An Introduction to Language and**

Society. Harmondsworth:Penguin.

